

JARÐRÆKTARSAMÞYKKT

fyrir Ræktunarsamband Suðurdala í Dalasýslu.

Ræktunarsamband Suðurdala gerir á grundvelli laga nr. 7 12. jan. 1945 svofellda ræktunarsamþykkt:

I. KAFLI

Takmörk samþykktarsvæðis og markmið.

1. gr.

Ræktunarsambandið nær yfir eftirgreind hreppabúnaðarfélag í Dalasýslu: Búnaðarfélag Hörðudalshrepps, Búnaðarfélag Miðdalshrepps, Búnaðarfélag Haukadalshrepps og Búnaðarfélag Laxárdalshrepps.

2. gr.

Ræktunarsamband Suðurdala tekur að sér, á þann hátt sem fyrir er mælt í samþykkt þessari, eftirgreind verkefni á öllum jörðum á samþykktarsvæðinu, að undanskildum þeim, er falla undir ákvæði VI. kafla jarðræktarlaga nr. 54 4. júlí 1942, um búferlaflutning:

1. Að ræsa fram land til túnræktar, garðræktar, beitiræktar og engjaræktar. Tekur framkvæmd verksins til fullnaðarframræslu á landinu, að opnum skurðum, svo og lokræsum, þar sem þess er þörf, eins og fyrir verður mælt af trúnaðarmanni er Búnaðarfélag Íslands samþykkir, til að hafa á hendi undirbúning um, hvernig verkið skuli framkvæmt;
2. að framkvæma jarðvinnslu á túnnum jarða á samþykktarsvæðinu, sem ekki eru véltæk. Nær það til plægingar, herfingar og jöfnunar landsins. Hverjar vinnsluaðferðir verða viðhafðar á hverjum stað fer eftir fyrir sögn trúnaðarmanns Búnaðarfélags Íslands;
3. að taka að sér jarðvinnslu til nýræktar túna eða garða. Nær það til fullnaðarvinnslu landsins á sama hátt og gert er ráð fyrir í síðustu málsgrein undir lið 2;
4. að framkvæma sléttun engja, svo þær verði véltækar, hvort heldur það er gert með völtun, vinnslu lands, flóðgarðahleðslu eða öðrum aðferðum eftir fyrir sögn trúnaðarmanns Búnaðarfélags Íslands.

II. KAFLI

Skipun og verksvið framkvæmdastjórnar.

3. gr.

Á aðalfundi hreppsbúnaðarfélagsins skal kjósa fulltrúa, einn fulltrúa fyrir hverja 10 félagsmenn eða hluta úr tug, til að mæta á aðalfundi ræktunarsambandsins. Skulu þeir kjörnir til fjöggra ára í senn, enn fremur skal hvert félag kjósa 2 varamenn.

Aðalfundur skal haldinn fyrir lok marzmánaðar ár hvert. Aðalfundur hefur æðsta úrslitavald í öllum málum, er varða starfsemi ræktunarsambandsins, svo sem fyrir er mælt í lögum nr. 7 12. jan. 1945, svo og í reglugerð og samþykkt þessari.

4. gr.

Ræktunarsambandið velur samþykktarsvæðinu 5 manna framkvæmdastjórn. Skulu fjórir fulltrúar kjörnir á aðalfundi hreppabúnaðarfélaganna, þannig að hvert

félag velur einn mann í stjórn til þriggja ára. Formaður skal kosinn fyrir sama tíma á aðalfundi jarðræktarsambandsins. Stjórnarnefndarmenn má endurkjósa. 21. febr. 71

5. gr.

Stjórnin skiptir með sér verkum. Formaður boðar til allra funda og stýrir þeim. Ritari sér um bókun fundargerða. Gjaldkeri hefur á hendi reikningshald fyrir allar framkvæmdir, sem gerðar eru á grundvelli samþykktarinnar og annast allar innheimtur og greiðslur eftir ávísun formanns.

6. gr.

Stjórn ræktunarsambandsins annast kaup á nauðsynlegum vélum og verkfærum til skurða- og lokræsagerðar, svo og á jarðvinnsluvélum, en skylt er henni, sbr. 8. gr. laga um jarðræktar- og húsagerðarsamþykktir í sveitum, að hafa samráð við verkfæranefnd ríkisins um kaup og val vélanna.

7. gr.

Stjórnin sér um kaup á öllu því, sem með þarf til reksturs og viðhalds þeim vélum og áhöldum, er keypt verða. Henni ber að hafa þau tryggt fyrir fjárhæð, er svarar til verðgildis þessara eigna, eins og þær eru á hverjum tíma.

8. gr.

Stjórnin annast um allan rekstur vélanna. Henni ber að gera og undirrita alla verktökusamninga við hina einstöku framkvæmdaaðila á samþykktarsvæðinu, og ákveður á hverjum tíma og í hverri röð verkefni eru tekin, sem unnið skal að.

9. gr.

Stjórnin ræður starfsmenn og ákveður launakjör þeirra. Heimilt er stjórninni að ráða framkvæmdastjóra til eins árs í senn, getur hún með erindisbréfi falið honum framkvæmdastjórn um daglegan rekstur og umsjón með verkstjórn vinnuflokka.

10. gr.

Allir samningar, er framkvæmdastjórn gerir fyrir hönd samþykktarsvæðisins, samkvæmt samþykktum þessum eða ályktunum aðalfundar ræktunarsambandsins, eru skuldbindandi fyrir félagsheildina og hreppabúnaðarfélagin, er að samþykkt standa, án þess að það hafi verið sérstaklega undir þau borið. Stjórn og framkvæmdastjóri bera ábyrgð gerða sinna fyrir aðalfundi sambandsins.

III. KAFLI

Um tilhögun framkvæmda.

11. gr.

Skylt er stjórnnum hreppabúnaðarfélaganna, hverri á sínu svæði, fyrir janúarlok ár hvert, að skrá verkbeiðni félagsmanna. Skal þar tilgreint hverjar jarðbætur óskað er að unnar séu á því ári, svo og verkmagn þeirra. Skýrslum þessum ber að skila til framkvæmdastjórnar eigi síðar en 1. febr. ár hvert.

Skýrslunni fylgi frá verkkaupendum greiðsluskuldbinding hvers fyrir sig, og enn fremur yfirlýsing félagsstjórnar hreppsúnaðarfélagsins, að það takist á hendur ábyrgð á greiðslum sinna félagsmanna fyrir þau verk, sem hjá þeim verða unnin á því starfsári.

71

21. febr.

Að fengnum þeim skýrslum, er um ræðir í 11. gr., ber framkvæmdastjórn að semja starfs- og rekstursáætlun fyrir yfirstandandi ár. Skal hún lögð fyrir aðalfund ræktunarsambandsins til samþykktar.

Framkvæmdastjórn er skylt að framfylgja samþykkttri starfsáætlun eftir því sem við verður komið.

13. gr.

Við undirbúning framkvæmdaáætlunar sé þess sérstaklega gætt:

1. Að jarðir þær, er minnst véltækt land hafa, sitji fyrir vinnu, eftir því sem við verður komið, án þess að valda óhæfilegum aukakostnaði í flutningi véla og verkfæra;
2. að túnasléttun sé að öðru jöfnu látin sitja fyrir öðrum ræktunarframkvæmdum;
3. að land það, sem brjóta á til ræktunar, hafi verið ræst fram á fullnægjandi hátt, að dómi trúnaðarmanns Búnaðarfélags Íslands;
4. að framræsla bithaga komi að jafnaði því aðeins til greina, að fullnægt hafi verið framræsluverkefnum vegna tún-, garð- og engjaræktar á þann hátt, að það tefji eigi jarðvinnsluna, svo því marki verði náð, að allur heyskapur verði tekinn á vélfæru landi.

IV. KAFLI

Um verðlagsákvæðanir og greiðslu kostnaðar.

14. gr.

Kostnaður við framkvæmdir, er í samþykkt þessari getur, greiðist af verkkaupanda, eftir þeim skildaga og á þann hátt, er tilgreint verður í verktökusamningi þeim, er um getur í 8. gr. þessarar samþykktar.

Heimilt er stjórn ræktunarsambandsins að láta greiðslur fara fram eftir áætlunum verktöxtum meðan verkið stendur yfir ár hvert, en fullnaðarreikningsskil séu byggð á tilkostnaðarverði, eins og það verður samkvæmt rekstursreikningi hvers árs. Áætlaðir verktaxtar séu miðaðir við tímaeiningu.

15. gr.

Til reksturskostnaðar telst greiðsla vinnulauna, allur reksturskostnaður véla og greiðslur fyrningargjalda af þeim, kostnaður við flutninga þeirra milli vinnustaða, viðhald véla, er stafar af eðlilegu sliti þeirra, vaxtagreiðslur, kostnaður við verkstjórn og stjórnarkostnaður.

Heimilt er stjórn ræktunarsambandsins að ákveða og leggja á framkvæmdakostnað áhættuþóknun, er nemi allt að 5% af heildarreksturskostnaði hvers árs.

16. gr.

Aðalfundur ræktunarsambandsins getur heimilað framkvæmdastjórn að taka ákveðin verk, sem tilgreind eru í 2. gr. þessarar samþykktar, í ákvæðisvinnu, enda sé lögð fyrir aðalfund kostnaðaráætlun og verklýsing af því, sem vinna á.

17. gr.

Heimilt er framkvæmdastjórn á þeim tíma, sem ekki er unnt að vinna að skurðgreffi, lokræsagerð eða jarðvinnslu fyrir samþykktaraðila, að taka að sér verkefni fyrir þéundur, hreppsfélög á samþykktarsvæðinu eða aðra aðila, ef þau störf eru talin til hagsbóta fyrir jarðræktarsvæðið eða hluta þess, þó þau falli ekki undir ákvæði 2. gr., ef tryggt er, að það sé hagkvæmt fyrir ræktunarsambandið, enda sé

og tryggt, að vélakostur sé ekki festur við þessi störf, svo það brjóti í bága við hags- 71
muni samþykktaraðila. 21. febr.

18. gr.

Rekstursafgangur af áhættuþóknun, svo og ef ágóði verður af ákvæðisvinnu eða þeim verkum, sem um getur í 17. gr., skal leggjast í stofnsjóð samþykktarsvæðisins, og varið samkvæmt ákvæðum, er um hann gilda, sbr. 19. gr.

V. KAFLI

Fjáröflun og tryggingar.

19. gr.

Ræktunarsambandið myndar stofnsjóð til vélakaupa. Stofnfjárhæð hans er kr. 30000.00 auk tillags frá Búnaðarsambandi Dala og Snæfellsness.

Stofnfé sjóðsins er:

1. Fast gjald kr. 150.00 af hverju býli sem er í ábúð á samþykktarsvæðinu. (Tvíbýli telst tvö lögbýli.)
2. Minnst helmingur stofnfjárins, kr. 15000.00, greiðist þannig, að það skiptist á jarðir í ábúð eftir landverði í fasteignamati, svo og eftir landverði ræktunarlóða. Framlög samkvæmt lið 1 og 2 eru óafturkræf.

Erfðaleiguhafar og eigendur jarða skulu greiða þessi framlög, en lóðaeigendur greiða framlögin sjálfir.

Móti framangreindu stofnfé kemur framlag ríkissjóðs samkvæmt lögum nr. 7 12. jan. 1945. Rennur það í stofnsjóð jafnóðum og það greiðist sem styrkur til vélakaupa ræktunarsambandsins.

20. gr.

Stofnfjárframlag, er um getur í 19. gr., tölulið 1—2, greiðist inn til ræktunarsambandsstjórnar þá er samþykkt þessi hefur öðlazzt gildi.

21. gr.

Komi í ljós síðar, að álitu framkvæmdastjórnar, að auka þurfi stofnsjóð, ber henni að gera rökstuddar tillögur um stofnfjárukningu til aðalfundar ræktunarsambandsins.

Ef meiri hluti löglega kjörinna fulltrúa á aðalfundi ræktunarsambandsins ákveða stofnfjárukningu, er hún hindandi fyrir hreppabúnaðarfélagin.

22. gr.

Heimilt er framkvæmdastjórn að taka reksturslán gegn tryggingu í þeim jarðræktarstyrk, er á umbæturnar verður greiddur úr ríkissjóði, samkvæmt ákvæðum II. og V. kafla jarðræktarlaganna.

23. gr.

Skylt er samþykktaraðilum að hafa greitt til framkvæmdastjórnar $\frac{3}{4}$ af áætluðu kostnaðarverði, að frádregnum jarðabótastyrk, þeirrar vinnu, er þeir hafa pantað, áður en verkið er hafið. Eftirstöðvarnar greiðast með gjalddaga, er verktökusamningur ákveður.

VI. KAFLI

Um reikningshald og endurskoðun.

24. gr.

Reikningsár félagsins er almanaksárið og skal reikningsskilum lokið svo tímanlega, að endurskoðun geti farið fram áður en aðalfundur ræktunarsambandsins er haldinn, og skal hann haldinn fyrir lok aprílmánaðar ár hvert. Skulu endurskoðendur sannprófa, að reikningum beri saman við bækur framkvæmdastjórnar.

25. gr.

Endurskoðendur séu tveir kjörnir á aðalfundi ræktunarsambandsins til eins árs í senn. Þeir skulu kynna sér reksturinn sem bezt og hafa eftirlit með starfrækslu framkvæmdastjórnar í hvívetna.

26. gr.

Endurskoðaðir reikningar skulu lagðir fram til samþykktar á aðalfundi ræktunarsambandsins. Þar gefur framkvæmdastjórn skýrslu um starfsemina, svo og endurskoðendur, ef tilefni er til þess.

VII. KAFLI

Um breyting samþykktar og hvernig samþykkt verði úr gildi felld.

27. gr.

Tillögur, er fram kunna að koma til breytinga á samþykkt þessari frá hreppabúnaðarfélagum eða framkvæmdastjórn, skulu sendar stjórn ræktunarsambandsins, sem sendir þær til allra aðila, er að samþykkt standa samkvæmt 1. gr., til umsagnar. Þær skulu síðan, ásamt umsögnum búnaðarfélaganna, lagðar fyrir aðalfund ræktunarsambandsins. Samþykki löglegur aðalfundur breytingarnar með að minnsta kosti $\frac{3}{5}$ atkvæðisbærra fulltrúa, skal stjórn ræktunarsambandsins senda breytingarnar Búnaðarfélagi Íslands, er leitar staðfestingar landbúnaðarráðherra á þeim.

28. gr.

Samþykkt þessa má því aðeins nema úr gildi, að rökstutt álit meiri hluta samþykktaraðila liggja fyrir um að tilgangi samþykktar verði ekki náð, og lögmætur aðalfundur ræktunarsambandsins samþykki það með að minnsta kosti $\frac{3}{5}$ hlutum atkvæðisbærra fundarmanna, enda komi samþykki landbúnaðarráðherra til.

29. gr.

Með brot á samþykkt þessari skal farið sem almenn lögreglumál.

30. gr.

Samþykkt þessi gengur í gildi er hún hefur verið staðfest af landbúnaðarráðherra.

Samþykkt þessi, sem er sett samkvæmt lögum nr. 7 12. janúar 1945, um jarðræktar- og húsagerðarsamþykktir í sveitum, og reglugerð um jarðræktarsamþykktir frá 20. febrúar 1946, staðfestist hér með til að öðlast gildi þegar í stað og birtist til eftirbreytni öllum þeim, er hlut eiga að máli.

Landbúnaðarráðuneytið, 21. febrúar 1947.

Bjarni Ásgeirsson.

Árni G. Eylands.